

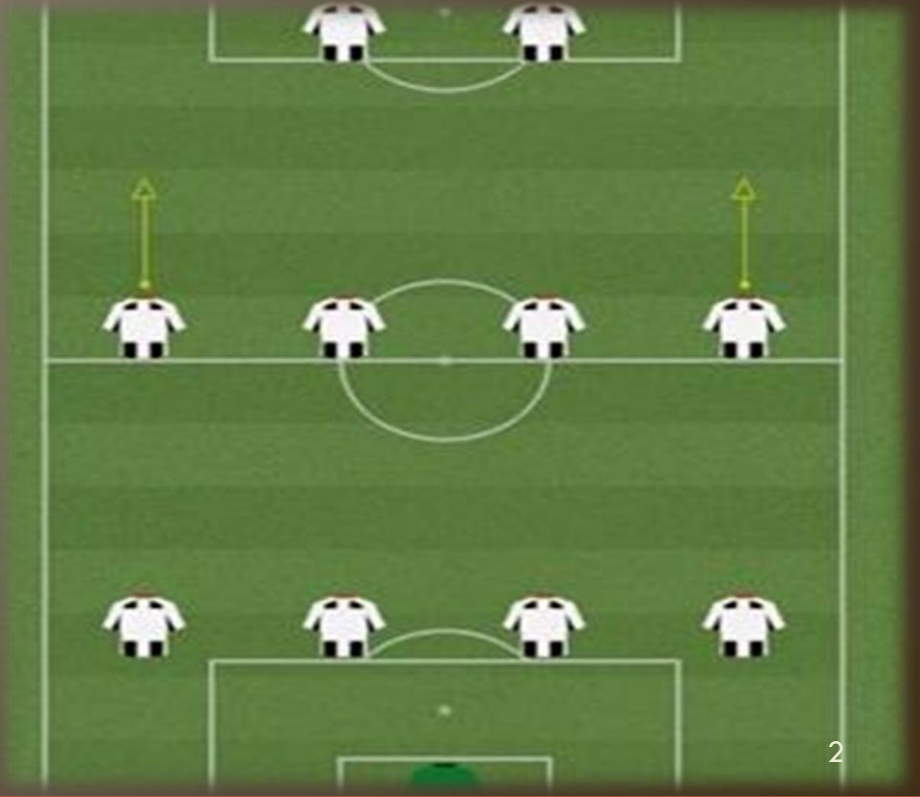
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
YÜKSEK OKULU
ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ
BÖLÜMÜ

FUTBOL UZMANLIK DERSİ

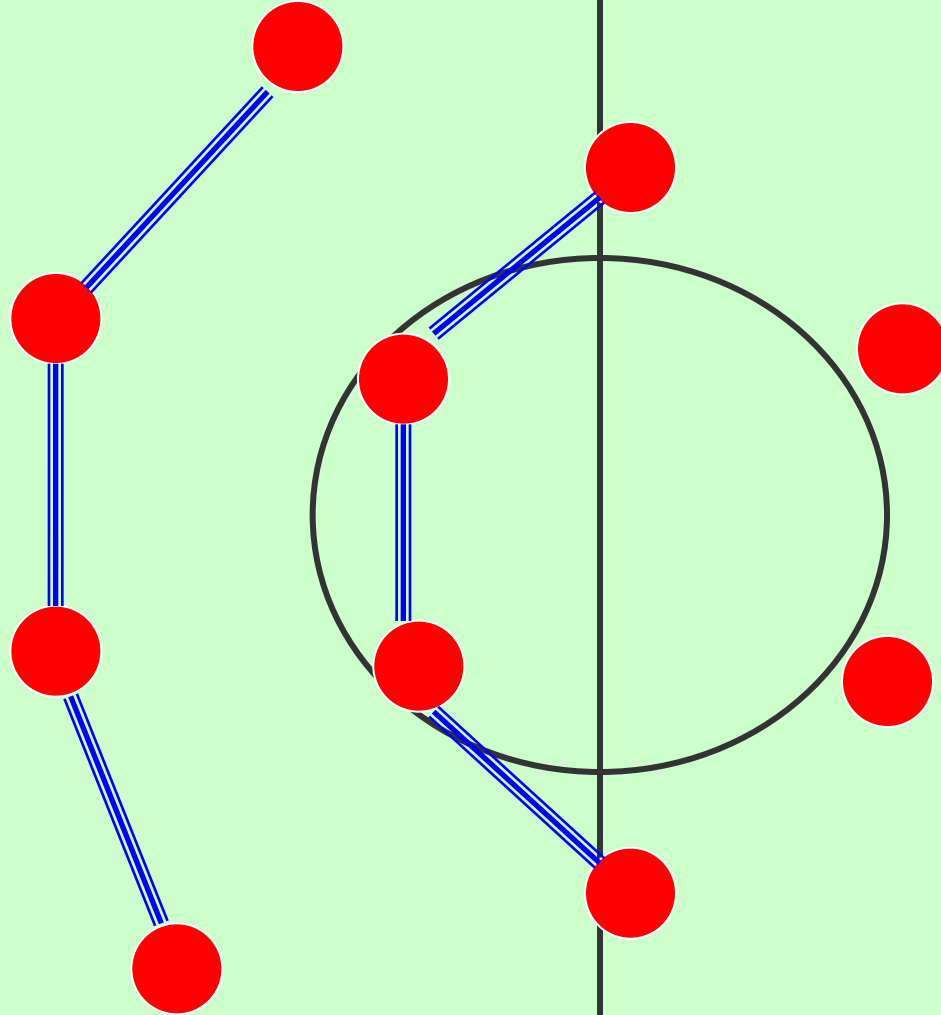
FUTBOLDAKİ TAKTİKLER

Futbol Taktik Varyasyonları **4-4-2**

En bilinen ve uygulanan **futbol** taktiklerin başında gelmektedir, günümüzde biraz etkisini kaybetse de hala daha birçok takımın benimsediği bir taktiktir.

4-4-2 OYUN DİZİLİŞİ

Bu taktikte orta sahanın göbeğindeki oyuncuların kaliteli olması çok önemlidir. Forvette iki kişinin varlığı da bu sistemi uygulayan takımların daha güçlü ve galibiyet için sahaya çıktıklarını gösterir.

Kanatların kullanılması bu taktik sisteminin birinci opsiyonudur. Forvetlerin defansa yardımı ile de defansif taktikte iyi şekilde uygulanabilir.

İngilizlerle özdeşleşmiş bir taktiktir...

Bu sistemde dörtlü defansla yapılacak savunma genelde, kendini alan savunması olarak göstermektedir. Daha önceden de söylediğimiz gibi, sahayı enine üç eşit alana böldüğümüzde, savunma blokunun kurulacağı bir numaralı alanda her bir oyuncunun, alan savunması yapması, sistemin başarısı için kaçınılmazdır.

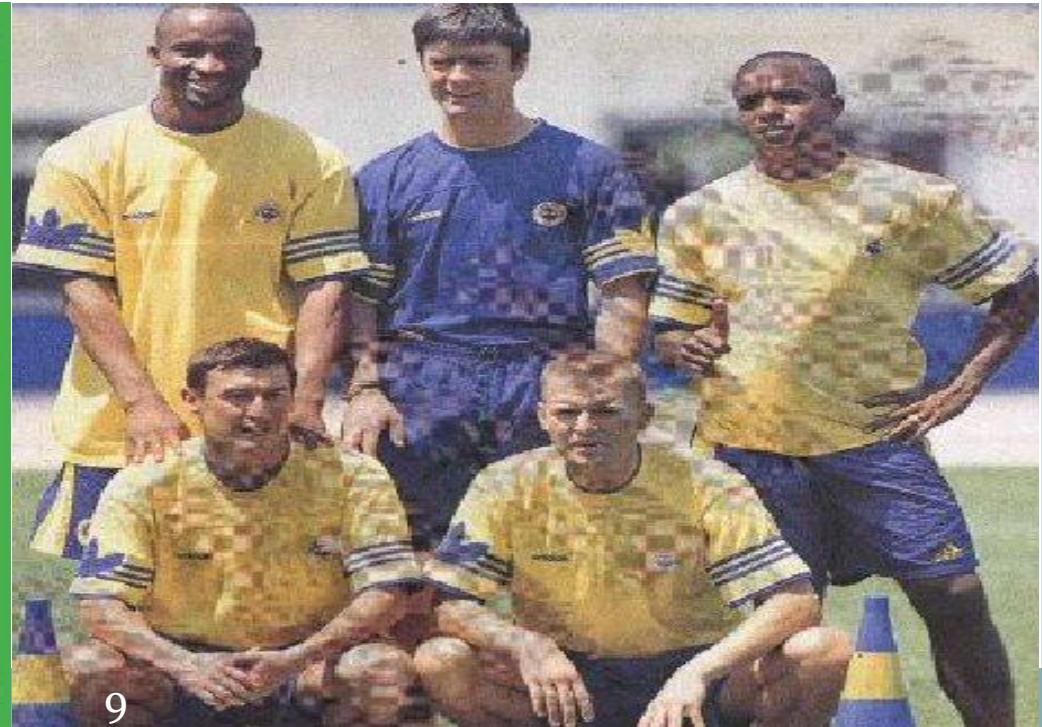
İkisi kanatlarda, ikisi de ortada olacak şekilde alan savunması yapacak biçimde kurgulanmış bu defansta en önemli nokta, defansın göbeğinde yer alan ikilinin birbirleriyle sağlayacağı uyumdur. Göbekteki iki defans oyuncusunun , birbirinin kademelerini tamamlanmasının yanı sıra, birlikte görev paylaşımını gerçekleştirmeleri, **“Tandem Uygulaması”** olarak tanımlanmaktadır.

Bazı futbol yorumcuları, **“Tandem Uygulaması”** nın sadece dörtlü savunmaya özgü olmadığını; aynı zamanda üçlü savunmada da tandemden bahsedilmesi gerektiği yönünde bir düşünceye sahiptirler. Bu görüşe göre asıl olan: Gerek çl savunmada, gerekse dörtlü savunmada olsun, defanstaki iki oyuncu, mağın değişik sürelerinde değişik tandemler kurabilirler.

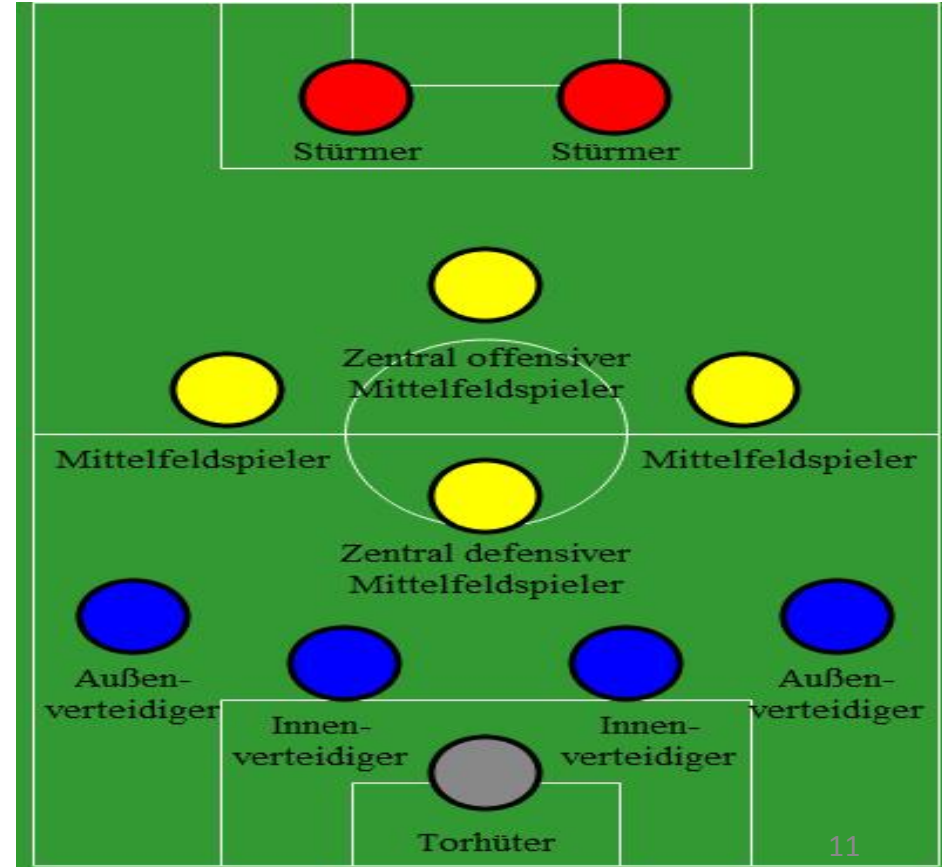
Genelde dörtlü savunma ile oynayan Galatasaray'da eskiden Popescu-Bülent, Fatih- Bülent veya Fatih - Popescu bu görevi yerine getirebildikleri gibi; Parreira döneminde üçlü defans oynayan Fenerbahçe'de Uche-Hgh ikilisi ve yine üçlü defansla oynayan günümüzün Beşiktaş'ında da Ronaldo-Zago ikilisi bu uygulamaya örnek verilmektedir.

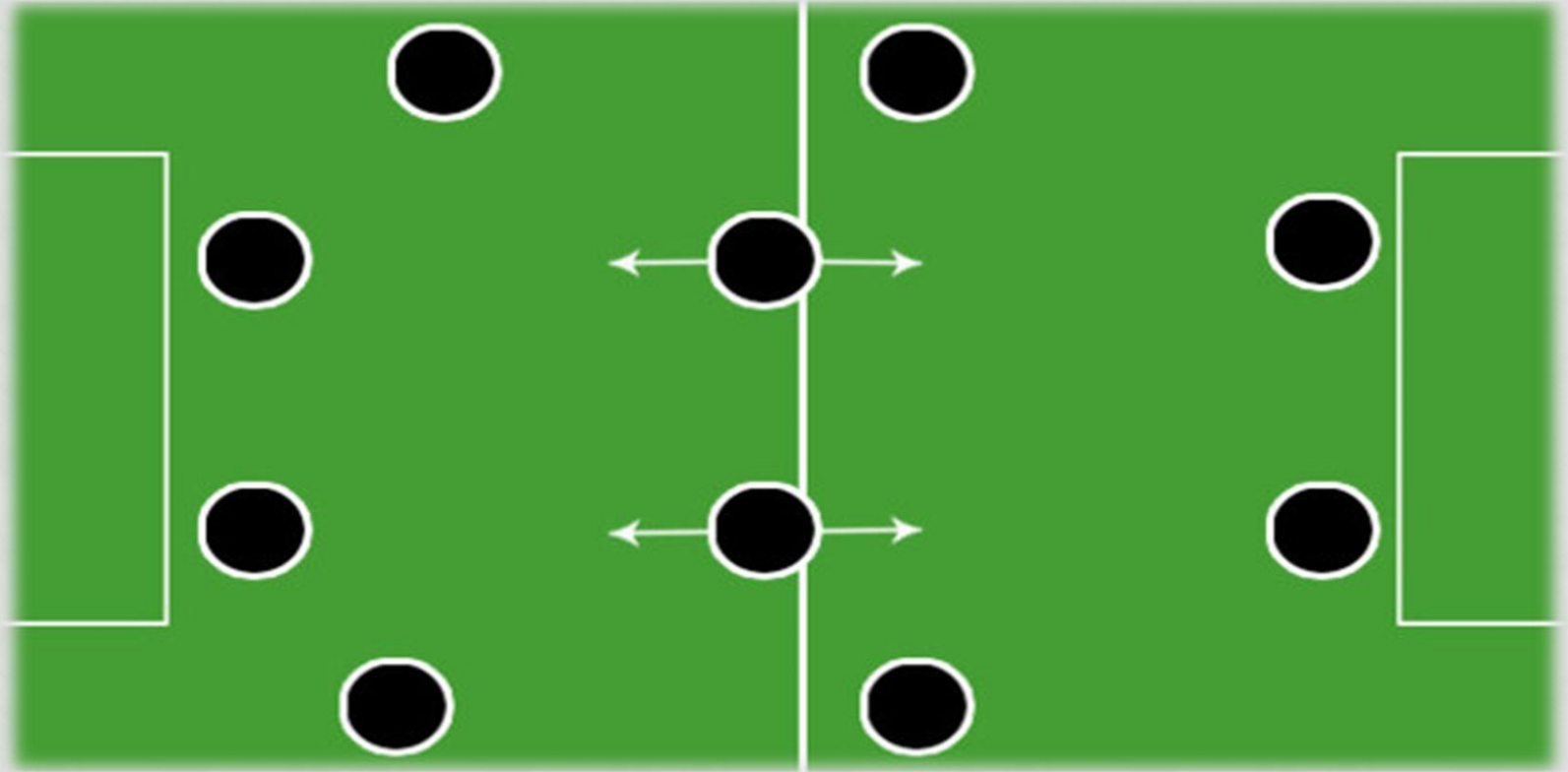
Alan savunmasında, defans oyuncusunun savunabileceği alan belirliyen; rakibe yapılacak markajın bittiği noktanın ve rakibin kovalanacağı yerin belirsiz olması, alan savunmasını zorlaştırmakta ve adam adama markaja kıyasla, daha fazla bir kondisyon gerektirmektedir.

Sayılan özelliklerden birisinin bile eksik olması, kademe anlayışının zaafa uğraması demektir. Bu durum, hep bir oyuncunun ekstra yük taşımaya neden olur.

Dörtlü defansta ofsayt taktiği kolaylıkla uygulanır. Defans birlikte kolayca ileri çıkabilir. (Ancak bu durum) Derinlik olmadığı için zayıflık olarak ta görülebilir. (Bu uygulamanın zayıf karnı) Arkaya atılan toplara karşı (sistemin) açık olmasıdır. Liberolu oynamak bu zaafı ortadan kaldırabilir.

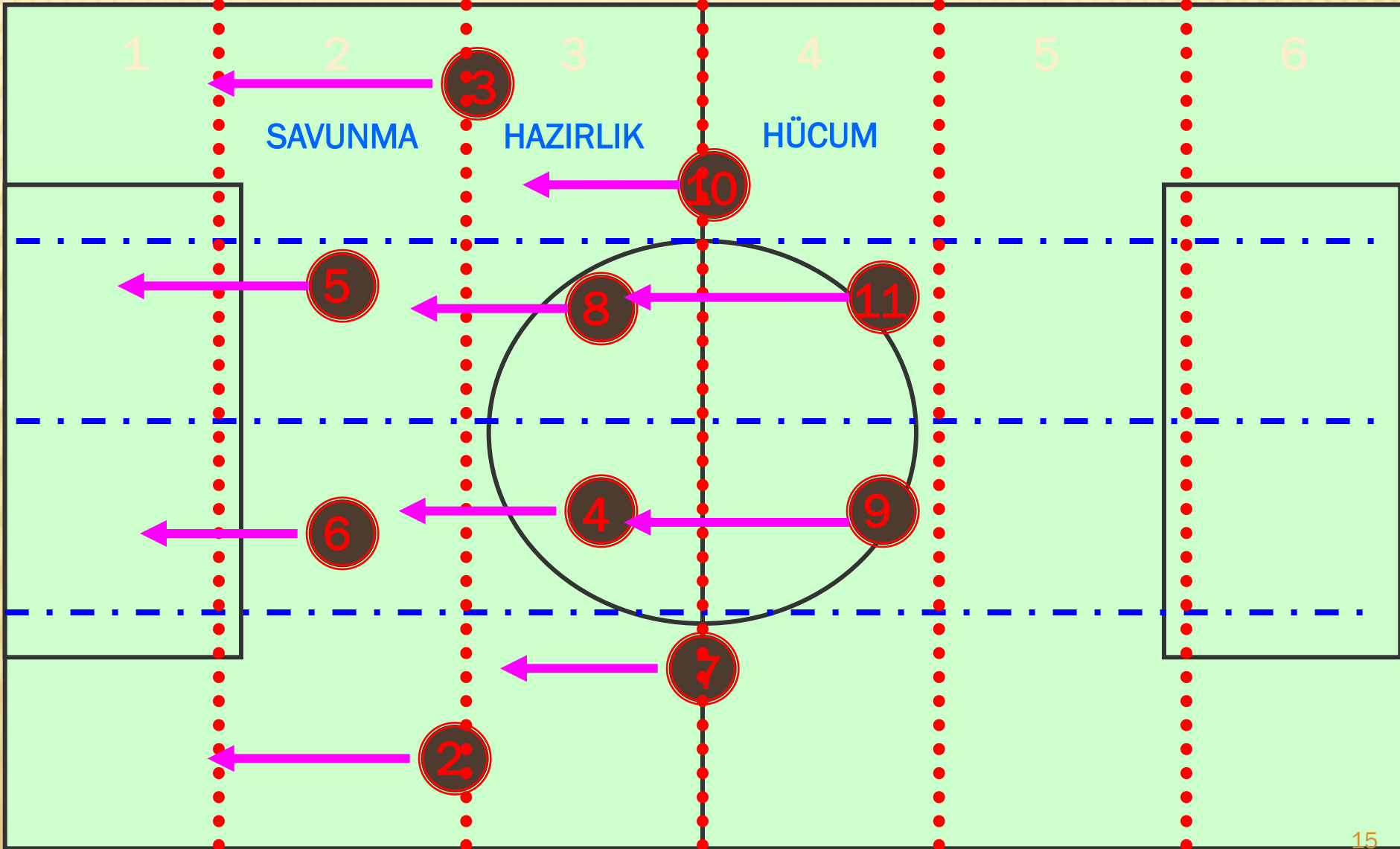
Örneğin, Popescu'nun yavaşlığına karşın, ustalığına Fatih'in bir kedi kadar çevikliğiyle takviyede bulunması, Galatasaray'ın üstün başarılarına ulaşmasında anahtar bir rol oynamıştır. Yine, bugünkü Galatasaray örneğinden hareket edersek, Frank De Bouer'in üstün oyun anlayışı ve birikimine sahip olmasına karşın, defansta Bülent dışında G.Tamas veya Ömer'in buraya monte edilmeye çalışılmasında da görülmüştür ki; oyuncular kendi aralarındaki mesafeyi ayarlayamamakta ve ciddi kademe hatalarına sebep olarak, çok basit gollerin yenmesine ortam hazırlamaktadırlar.

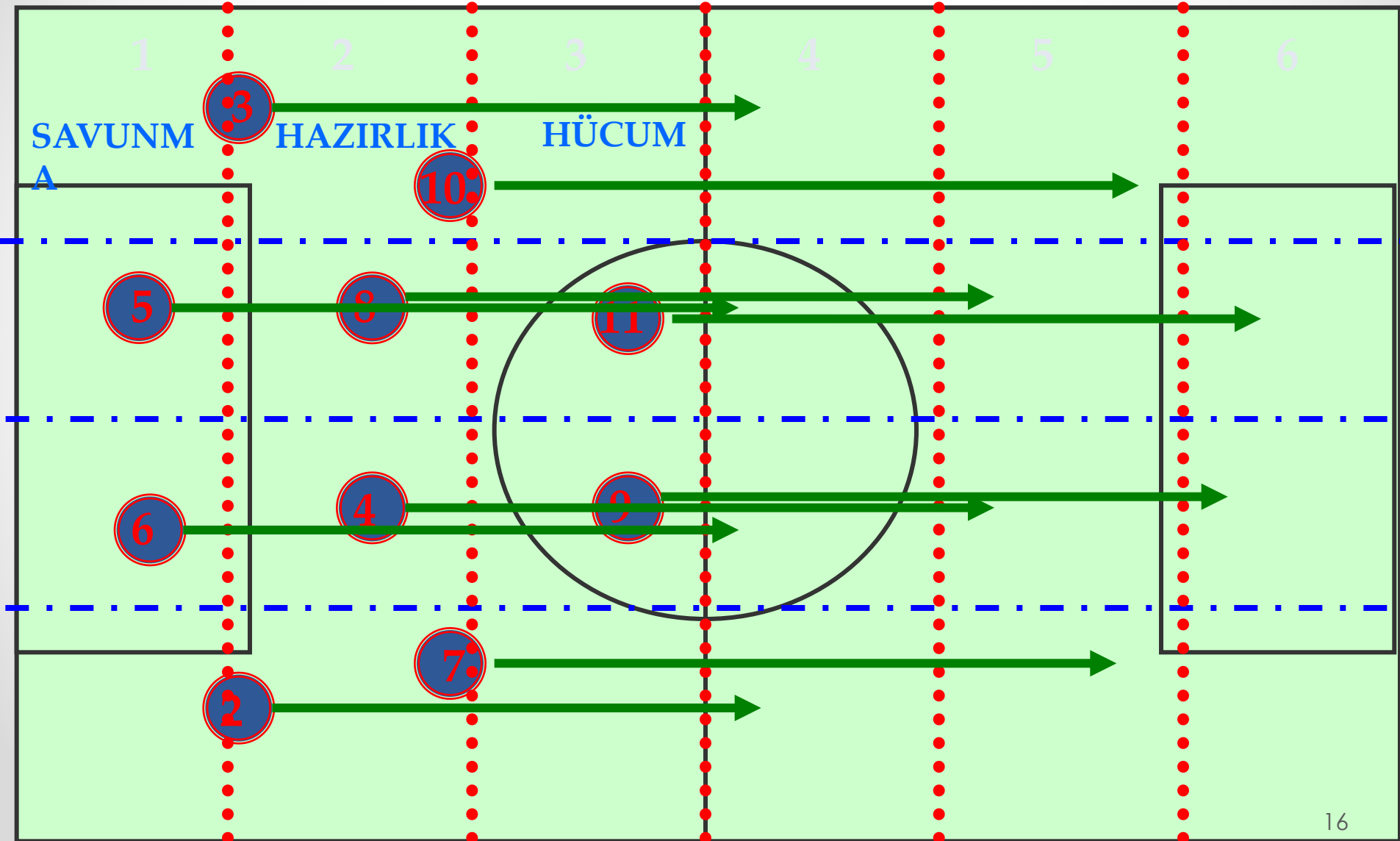
Genellikle, bu özellikler ve tecrübe, uzun zaman diliminde ve sayısız oynanan maçların sonunda kazanıldığı için, göbekte oynayan, oyun kuran, savunmanın güvenliğini, sevk ve idaresini sağlayan oyuncular, futbolumuzda genellikle yabancı ve otuzunun üzerindeki oyuncular olmuşlardır. Bu oyuncular, kesinlikle çok atik ve enerjik oyuncularla takviye edilmeleri halinde olağanüstü başarılarla ulaşılabilir.

FUTBOLDA 4-4-2 OYUN DİZİLİŞİ

FUTBOLDA 4-4-2 OYUN DİZİLİŞİ

Futbol Taktik Varyasyonları **3-5-2**

Özellikle 1990 'lı yıllarında fenomen taktiğinin en büyük avantajı orta sahadaki beşli oyuncu grubudur. Bu grup orta saha hakimiyetini ele geçirirse uygulanan taktik başarılı olur. En büyük zaafı kanatlarda tek kişi olmasıdır .Bu zayıflık orta sahadaki beşlinin yardımı ile organize edilebilir.

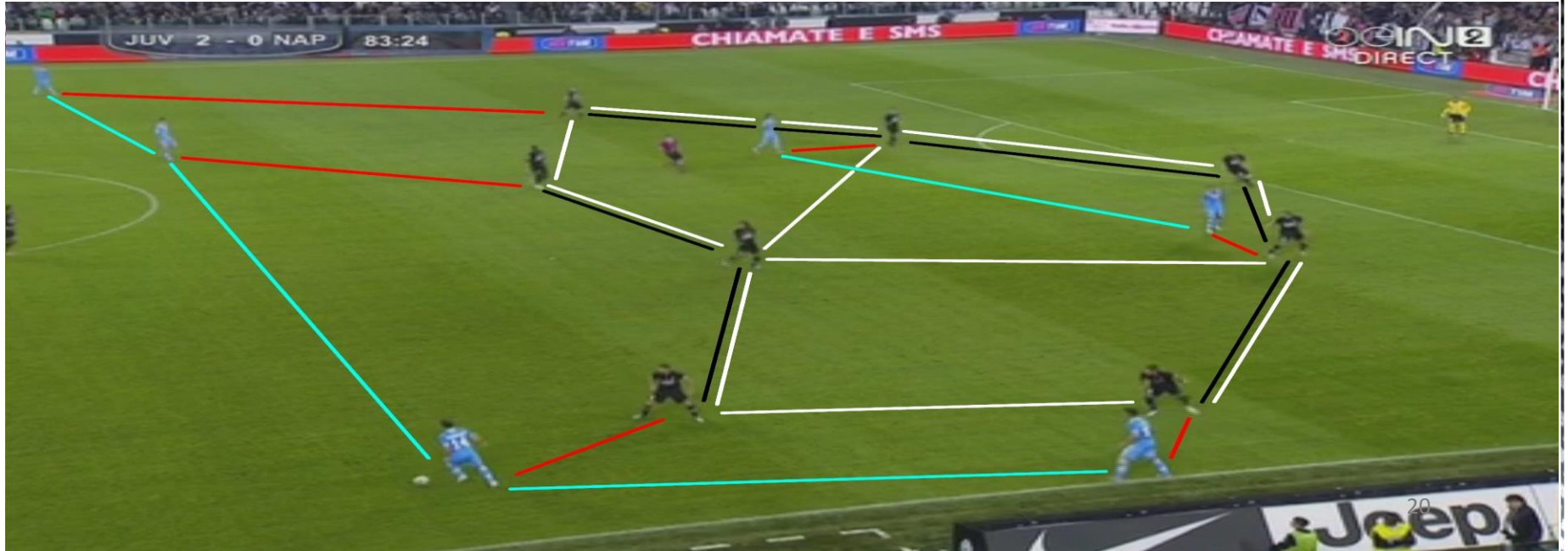
4-4-2'ye göre daha yeni bir sistem olarak karşımıza çıkan, 3-5-2 sisteminde, 4-4-2'ye nazaran ikinci bölgede, yani orta alanda daha fazla oyuncu bulunmaktadır. 1.bölgeden(defanstan) bir oyuncuyu, 2. bölgeye, yani orta alana çeken bu sistemde, temelde orta alanın hakimiyeti sağlanarak, sonuca gidilmesi amaçlanmaktadır.

Bu sistemde defansta 3'lü bir kurgu oluşturularak yapılan savunmada libero ' nun, orta alana ve forvete destek vermek anlamında da kanat oyuncularının, görevleri itibariyle özel yeteneklere sahip oyuncular olmaları gerekmektedir. Bu sistemin zaman zaman rakibin durumuna göre, 3-4-1-2 veya 3-4-2-1 şeklinde de değişik varyasyonlarını görebilmekteyiz.

3-5-2 sistemi genel olarak, (biçimsel değişiklikler gösterse de) temel itibariyle; alan savunması şeklinde veya adam adama liberolu savunma ya da her ikisinin karışımı şeklinde oynanmaktadır. Ancak bu sistem alan savunmasıyla daha çağdaş bir görüntüye ulaşmaktadır. Bu nedenle geri üçlüde yer alacak oyuncuların birbiriyle uyumu ve kademe anlayışları, dörtlü savunmada olduğu gibi üst noktada olmak durumundadır.

Dörtlü savunmaya göre, savunma güvenliği biraz daha bu sistemde riske edilmektedir. Zira, rakibin hareketli forvetleri karşısında, zaman ve alan olarak kendisini ayarlayamayan müdafaa oyuncularını, alan değiştirme ve kademeye girme zamanlamasında gecikmeli bir karara sebep olmaları durumunda, rakibe ciddi pozisyonlar vermektedir. Bütün zor defanslarda, bu sorun maalesef yaşanmaktadır.

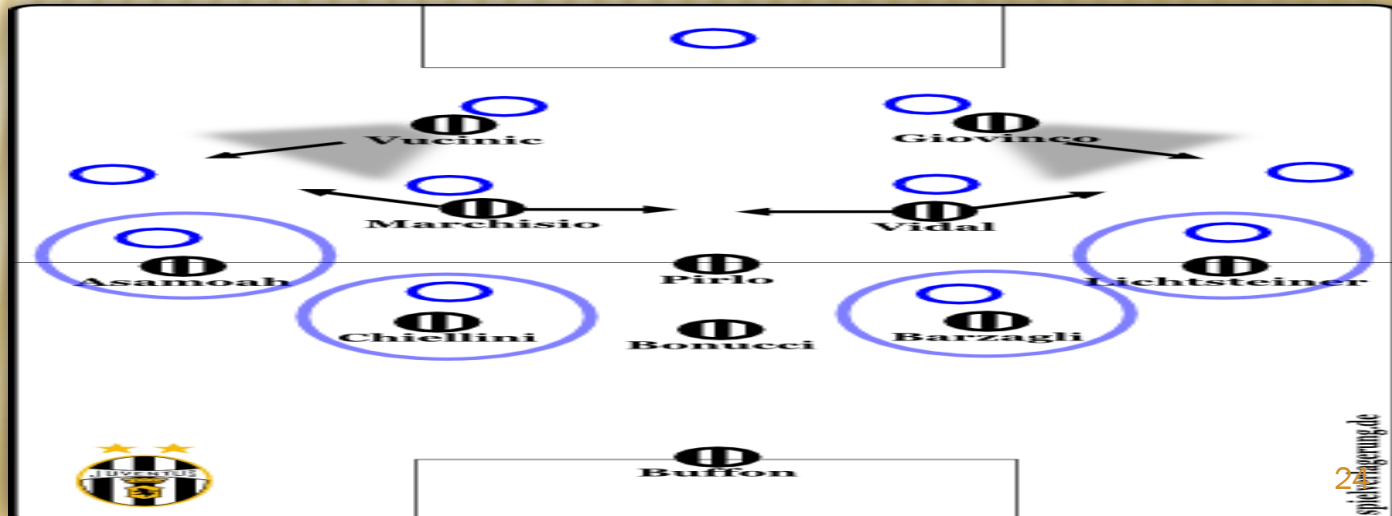
Adam adama oynanan 3'lü defansta ise; her oyuncunun görev tanımı net olarak yapılmıştır. Ani karar verme ve zamanlama hatası yapmak gibi risk doğurucu faktörler minimum düzeydedir. Bu durum bir teknik ve taktik avantaj olarak görülse de, aslında adam adama savunmada, rakibin taktik ve oyun anlayışına göre savunma yapıldığı için, oyuncular efektif ve verimli kullanılamamaktadırlar.

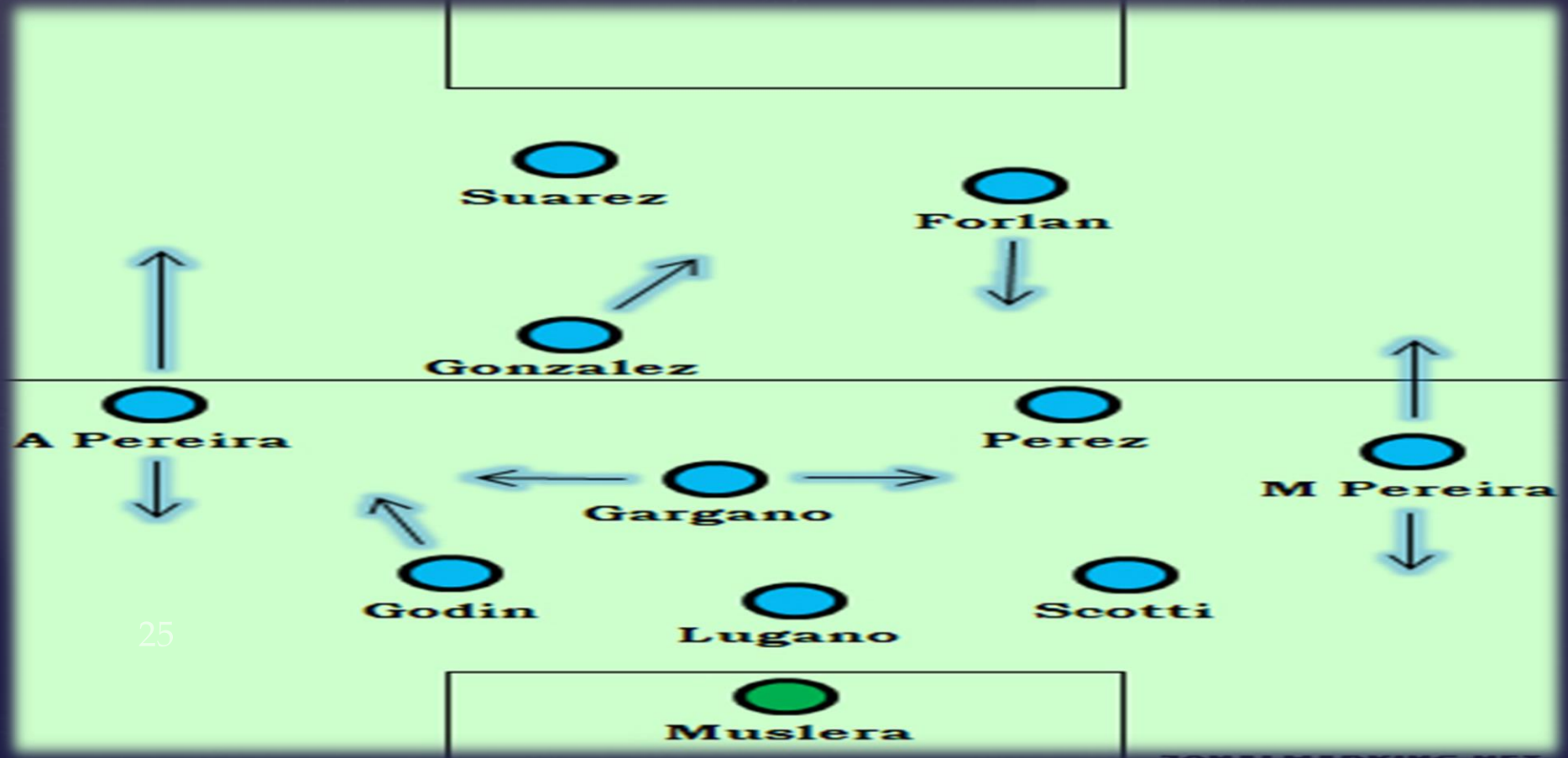
Zor müdafaa ya da alan savunmasına baktığımızda, üçlü defans blokunda sağ, sol ve orta bölgeler paylaşılmıştır. Yani, sahayı boyuna 3 eşit alana böldüğümüzde oyuncuların da görev yerleri kendiliğinden belirlenmiş olur. Her üç oyuncu da markaj sorumluluğundan kaçamaz. Rakibin hareketli forveti yer değiştirdiğinde, defans oyuncusu, alan değiştiren forveti diğer arkadaşına bırakır.

3-5-2'de, orta sahada yer alan beş oyuncudan ikisi kanat oyuncusu olup; bu oyuncular önlerindeki 70 metrelik kendilerine ayrılan alan içinde, hem açık hem de bek olarak oynamak durumundadırlar. Devamlı bu koridorda gidip gelecek, bir nevi “vargel” (gidip gelerek iş gören) görevi yapacak bu oyuncuların, hem son derece gelişmiş ofansif ve defansif anlayışlarının olması; hem de bu hareketliliği sırtlayabilecek üstün fizik-kondisyona da sahip olmaları gerekmektedir. Diğer orta saha oyuncuları ise, defans ile forvet arasında koordinasyonu sağlamakla yükümlüdürler.

Bu sistemde orta alan daha güçlü kılınarak, oyun kopartılmaya çalışılırken; “3-5-2 sisteminin en büyük handikapı: Orta sahaya 5 oyuncu koyarken, defanstan çalınan bir adamın eksikliğini rakibe gol pozisyonu fırsatı karşılığı olarak vermesidir”

Futbol Taktik Varyasyonları **4-3-3**

Bu sistem ofansif takımların tercih ettiği bir sistemdir. Hücumda yapılan baskı ile rakip takım sindirilir ve sürekli atak yoğunluğu yaşanır.

Defansın ön plâna çıktığı 4-3-3 sisteminde liberoya büyük görevler düşmektedir. Bu sistemde ilk amaç defans olduğundan, gol atma amacı ikinci plândadır. Liberonun yardımı ile değişken hücum organizasyonunun kurulabildiği bu sistemde, oyunu defanstan kurma avantajı da vardır.

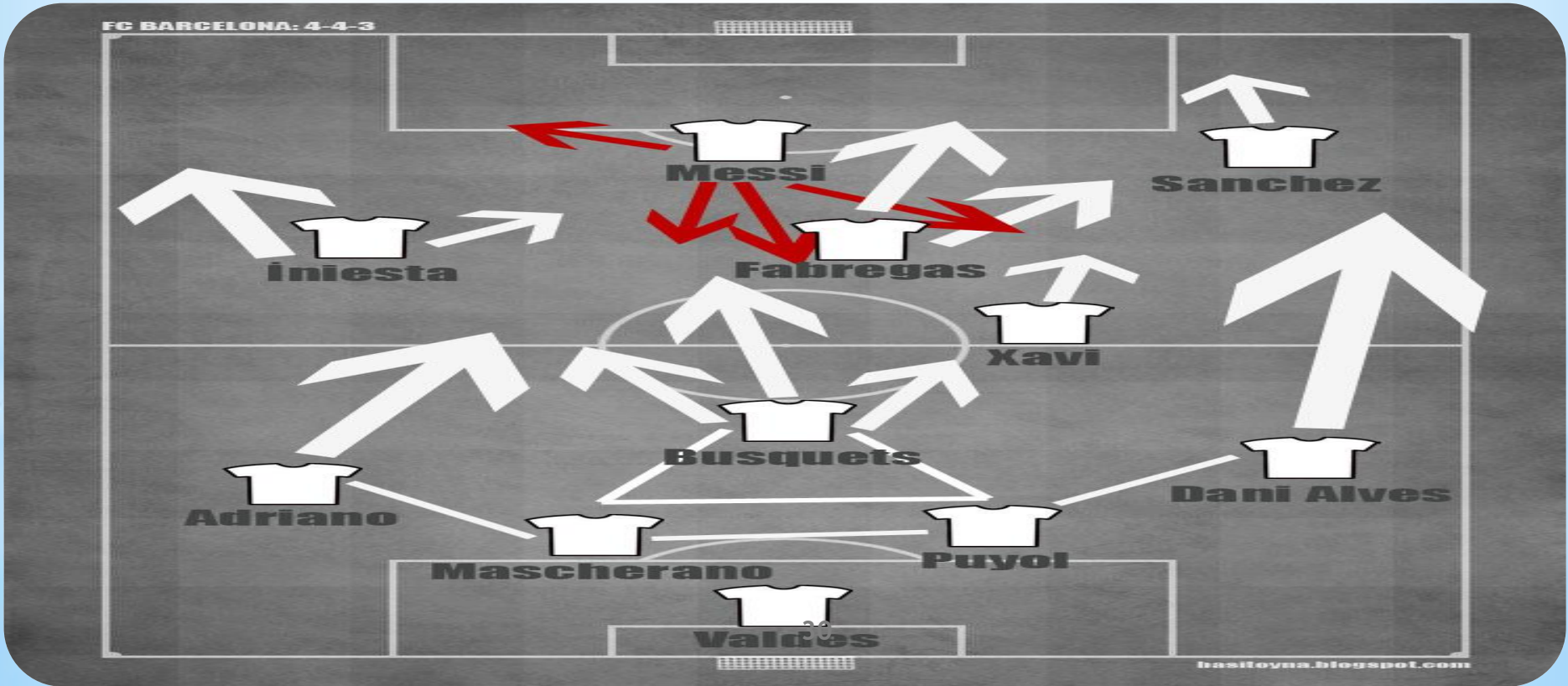
Defans, ön sahada 4 orta saha elemanı oynatmakla kuvvetlendirilirken, bu olay orta sahayı kontrol altına alma avantajını da sağlar. Forvetler defans elemanlarını meşgul ederek rakip kalede tehlike yaratırlarken aynı zamanda top sürme, top tutma, paslaşma hareketleri ile arkadan gelen arkadaşlarına yer açmak suretiyle zaman kazandırırılar.

Savunma oyuncusu ile savunmanın kuvvetlendirilmesi amaçlanırken, orta alanın kontrolü için hücum oyuncularından bir tanesi orta alana çekilmiştir. Bir fazla (üç oyuncu) oyuncu ile orta alanın kontrol altına alınması oyunun daha iyi kontrol edilmesini sağlamıştır.

Savunmanın ön tarafındaki alanın, oluşturulan üç kişilik orta saha oyuncularından tarafından kontrol edilmesi, hücum anında beklerin de hücum çıkabilmelerine imkan tanımıştır. Üç hücum oyuncusu rakibe topun kaptırıldığı an savunmalarına yardım için gelirler ve rakip oyunculara baskı uygulamaya çalışırlar.

Sistemin iyi uygulanması halinde orta alan desteği nedeniyle savunmayı hep dengede tutmak mümkündür. Orta saha oyuncularını uygun durumlarda hücumda destek olabilirler. Orta sahanın ortasında oynayan oyuncunun iyi olması durumunda oyunun temposu istenildiği gibi ayarlanabilir ve oyunun balansı daha kolay sağlanabilir. Orta saha oyuncularını ile savunma oyuncularını kendi koridorlarında pozisyon gereği daha kolay görev değişikliği yapabilirler, bu da rakip savunma oyuncularını daha zor durumlara sokabilir.

4-3-3 Sistemi içinde top taşıyıcı olarak görev yapan orta alan oyuncularının savunma ile hücum oyunu arasında bağılantıyı kurmak ve hücumu desteklemek gibi hücum görevleri yanında, rakibin orta sahasında oynayan orta saha oyuncusunu tutmak ve savunma oyuncularını desteklemek gibi savunma görevleri vardır.

Dış orta saha oyuncusunun hücumu kuvvetlendirmek ve kendi savunma alanından orta sahayı çabuk geçerek hücum çıkarmak gibi hücum görevleri kendi tarafında oynayan savunma oyuncusuna destek olmak, orta sahanın kenarlarında alan savunması yapmak gibi savunma görevleri vardır. Kenar orta saha oyuncusu sistem gereği, orta sahada alan savunması yaparak oynar. Sağ ve sol orta saha oyuncuları kendi koridorlarında savunmadan hücum top çıkarmaya çalışarak, kendi tarafından gelişen hücumlara katılıyor.

Sistemin arzulanan şekilde uygulanabilmesi için yetenekleri üst düzeyde mücadele gücü yüksek ve oyun anlayışları çok iyi olan oyunculara sahip olmak şarttır. Rakip takımın hücumda etkinliğinin fazla olmadığı durumlarda ve deplasman maçlarında iyi kontra atak yapabilecek oyunculara sahip takımların sonucu elde etmek için oynayabilecekleri bir sistemdir.

Forvetlerin hücumları ve orta saha oyuncularının rakip kaleye süratle sızmaları takımı gole götürür.

Futbol Taktik Varyasyonları 4-5-1

Bu sistem savunmaya yönelik bir oyundur. Savunmanın yükünü hafifletmek amacıyla hücumdaki oyuncu sayısı azaltılmış, savunma ve orta alanda fazla sayıda oyuncu bulundurulularak savunma daha da güçlendirilmiştir. Bu sistemin mantığı, öncelikle savunma yapmak ve ani atakla da hücum geçmektir. Bu sistemde, oyuncuların alan paylaşımında en fazla zorluk çeken, ilerde tek oynayan hücum oyuncusudur.

4-5-1

Suárez
A 93 27 60

Allen
O 94 93 93

Sahin
O 92 92 92

Lucas
O 90 95 92

Henderson
O 95 92 93

Gerrard
O 96 95 95

José Enrique
D 37 88 62

Skrtel
D 18 93 55

Carragher
D 12 89 50

Clichy
D 47 90 68

Reina
K 0 94 47

Savunma alan savunması yaparak oynar ve 4-4-2'deki gibidir. Orta alanda farklı olarak hücumdaki tek oyuncunun arkasında oynayan, orta saha özelliklerinin yanı sıra hücum yapabilme özelliklerini taşıyan bir oyuncu vardır. Orta sahanın kenarlarındaki oyuncular ise ani ataklarda hücumda hızlı bir şekilde çoğalmayı sağlayabilecek yapıda oyuncularından oluşturulur.

Günümüzde bu sistemi oynayan takımlar, bu oyunun anlayışını daha farklı şekillerde uygulayarak savunmada ve hücumda daha etkin olabilmektedirler. Orta alandaki oyuncuların değişken oynamaları ve daha çok hücum çeşitlemeleri uygulayabilmeleri pozisyon zenginliğini arttırmaktadır.

Futbol Taktik Varyasyonları **1-3-3-3**

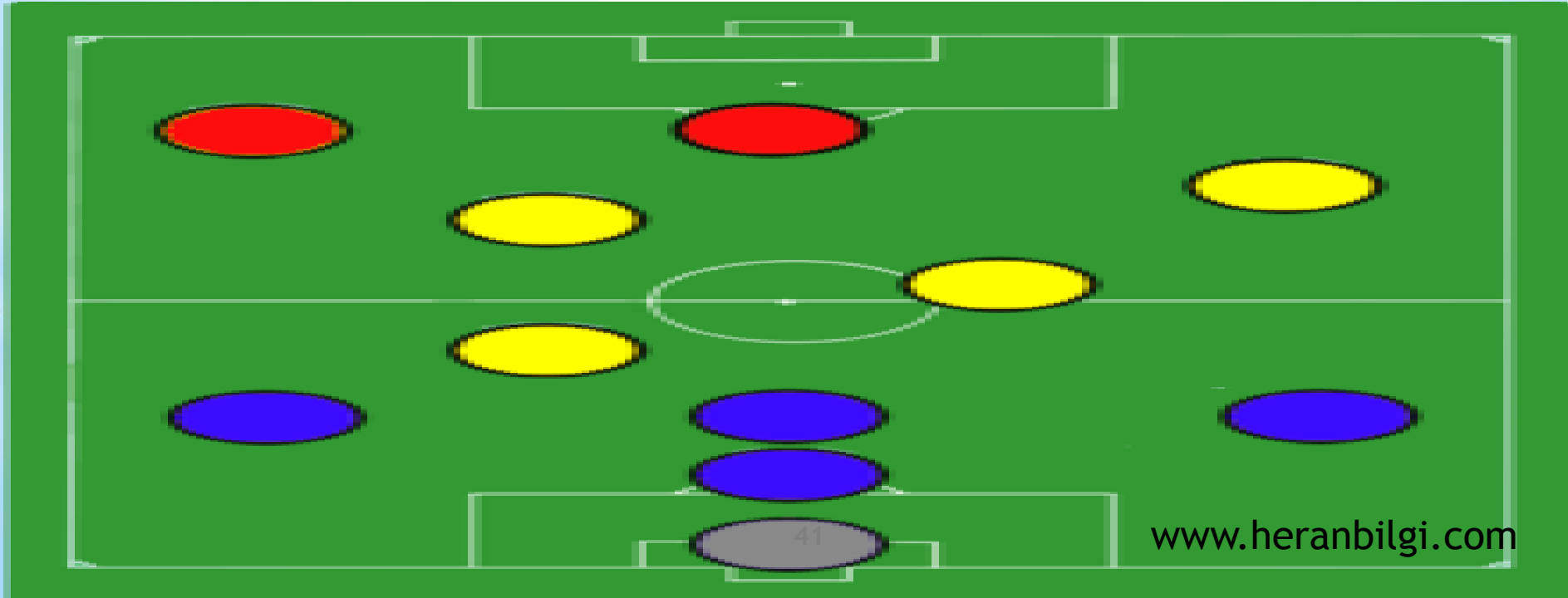
Sistemin en belirgin özelliği savunma ağırlıklı bir dizilişle sahip olmasıdır. Savunma bloğunun sahada diziliş, üç savunma oyuncusunun arkasında bir oyuncunun (libero) bulundurulması esasını taşır. Bu oyuncu rakip oyuncuların her hangi birisini tutmak görevi taşımaz ve boş alanda stoperlerin arkasında oynar.

Bu diziliş stoperlerin yakın adam markajı yapabilmelerine imkan sağladığı gibi, kendilerini geçen top ya da rakip oyuncunun libero tarafından kontrol altına alınacağını bilmesi nedeniyle savunmadaki tehlikeyi en aza indirmektedir. Libero son oyuncu olarak oyun alanında arkadaşlarının ve top ile rakip oyuncuların pozisyonlarına göre pozisyon alır. Savunmasının önünde oynayan stoperleri sürekli uyararak kolayca yönlendirebilir ve pozisyon hataları yapmalarını önlemeye çalışır.

www.heranbilgi.com

Sistemin uygulama aşamasında liberonun sadece savunma amaçlı görevi yoktur. Libero, aynı zamanda uygun pozisyonlar bulunduğu an oyun içinde hücumla yönelik davranışlar da sergilemektedir. Liberonun sürpriz olarak hücumla çıkması, rakip savunma oyuncularını zor durumlarda bıraktığı gibi kendi takımı lehine avantaj sağlamasına da imkan tanır.

Sistemin getirdiđi avantajlar:

Savunma oyuncularının görev dağılımları daha nettir. Savunmada organize olmak daha kolaydır. Liberonun oyunu yönetmesi hata oranını asgariye indirir. Libero hücum edecek ortamı bularak doğru tercih kullanabilirse takımının hücumda etkisini artırabilir.

TEŞEKKÜRLER...

www.heranbilgi.com